ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ АГРЫЗСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Гагарина, д.13, г. Агрыз, 422230

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Гагарин ур.,13, Әгерҗе шәһәре, 422230

Тел.: (85551) 2-22-46; Факс: 2-22-46; E-mail: isp.agryz@tatar.ru; www. agryz.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

«29» ноябрь 2022 ел № 298

"2022-2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру" муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 17 статьясы, «энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә, энергетика ресурсларын нәтиҗәле һәм рациональ файдалану максатларында, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2022-2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру» муниципаль программасын расларга.
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (http://pravo.tatarstan.ru) һәм Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында урнаштырырга (https://agrуz.tatarstan.ru).
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Җитәкчесе **Р.Р. Шәрипов**

Татарстан Республикасы Әгерҗе
муниципаль районы башкарма
комитетының
29.11.2022 № 298
карары белән расланды

"2022-2027 елларга Татарстан Республикасының Әгерҗе муниципаль районында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру»муниципаль программасы

1. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның атамасы	"2022-2027 елларга Татарстан Республикасының Әгерҗе муниципаль районында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру» муниципаль программасы (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	– «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында»2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы федераль закон; – "энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендәге Региональ һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының үз көчләрен югалтуын тану турында»2021 елның 11 февралендәге 161 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары – Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының «энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә, шул исәптән чагыштырма шартларда максатчан күрсәткечләр кыйммәтләрен исәпләү методикасын раслау турында»2014 елның 30 июнендәге 399 номерлы боерыгы; – Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының «энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә төбәк һәм муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча Методик рекомендацияләрне раслау турында»2014 елның 11 декабрендәге 916 номерлы боерыгы
Муниципаль заказчы	Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитеты
Төп уйлап табучылар	Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисадый үсеш бүлеге
Программаның төп чараларын башкаручылар	Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисадый үсеш бүлеге, Торак-коммуналь хуҗалык предприятиеләре (оешмалары, учреждениеләре), агросәнәгать комплексы, бюджет өлкәсе, муниципаль бюджет учреждениеләре
Муниципаль	Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма

программа чараларының үтәлешен тикшереп тору буенча җаваплы вазыйфаи затлар	комитетының Икътисадый үсеш бүлеге
Программаның максаты	Юнәлешләр буенча ягулык-энергетика, матди һәм башка ресурсларны куллануның нәтиҗәлелеген арттыру
Программаның бурычлары	– ягулык-энергетика ресурсларының барлык төрләрен куллану күләмнәрен киметүне һәм энергия ресурслары өчен түләү чыгымнарын киметүне тәэмин итү; – тарифларны дәүләти җайга салганда җылылык белән тәэмин итүче оешмаларның төшеп калучы керемнәрен каплауга бюджет акчалары чыгымнарын киметү үсеше; – электр, җылылык энергиясе, су һәм табигый газ куллануның конкрет күрсәткечләрен киметү; – җылылык һәм электр энергиясе, су һәм табигый газ югалтуларын киметү; – чимал һәм материаллар, ягулык һәм энергиянең конкрет чыгымнарын киметүне тәэмин итүче яңа алдынгы фәнни технологияләр һәм җиһазлар кертү; – ягулык-энергетика, матди һәм башка ресурслардан нәтиҗәле файдалануны тәэмин итә торган оештыру, норматив-хокукый һәм икътисадый шартлар тудыру; – Энергия ресурсларының нәтиҗәлелеге өлкәсендә квалификация күтәрү һәм кадрлар әзерләү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2022-2027 еллар
Төп программа чаралары исемлеге	– Энергия ресурсларының нәтиҗәлелеген арттыру буенча оештыру-техник карарларны гамәлгә ашыру; – районның энергия саклау техникасын һәм технологияләрен кертү, энергия белән тәэмин итү системаларын оптимальләштерү һәм муниципального оразованиядернизацияләү; – Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының бюджет өлкәсе объектларында Энергия ресурслары белән идарә итү системасын үстерү; – энергия ресурсларын саклау проектлары һәм программаларын индикатив идарә итү һәм муниципального оразованияниторинглау системасын камилләштерү
Финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	– энергия ресурсларының нәтиҗәлелеге чараларын һәм программаларын гамәлгә ашыручы оешмаларның үз һәм заем акчалары; – энергия ресурсларының нәтиҗәлелеге буенча проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджеты акчалары; – Программаны гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы

	Әгерҗе муниципаль районының бюджеттан тыш чыганакларыннан бүлеп бирелгән акчалар.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтиҗәләре	Программаны үтәү нәтиҗәсендә энергия ресурсларын саклауның норматив-хокукый базасы булдырыла, бюджет өлкәсендә энергия ресурсларын саклау проектларын һәм программаларын гамәлгә ашыруның финанс-икътисадый механизмнары эшли башлый, энергияне сак тоту технологияләрен кертү буенча проектлар гамәлгә ашырыла, бюджет оешмалары өчен ягулык-энергетика һәм башка ресурсларга бюджет дотацияләре кыскара
Программаны тормышка ашыруны тикшереп торуны оештыру системасы	Татарстан Республикасы сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы, тармак министрлыклары һәм ведомстволары, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисадый үсеш бүлеге

2. Программада кулланыла торган төп терминнар исемлеге

Энергияне саклау-энергетика ресурсларын нәтиҗәле файдалануга һәм яңартыла торган энергия чыганакларын хуҗалык әйләнешенә җәлеп итүгә юнәлдерелгән хокукый, оештыру, фәнни, җитештерү, техник һәм икътисадый чараларны тормышка ашыру.

Энергетик ресурс - энергия йөртүче, аның энергиясе хуҗалык һәм башка эшчәнлек башкарганда кулланыла яки кулланыла ала, шулай ук энергия төре (атом, җылылык, электр, электромагнит энергиясе яки башка энергия төре) (алга таба - ЭР).

Энергия ресурсларын эффектив куллану-техника һәм технологияләрне тиешле дәрәҗәдә үстергәндә энергия ресурсларын куллануның икътисади нәтиҗәлелегенә ирешү.

Энергия эффективлыгы күрсәткече – дәүләт стандарты белән билгеләнгән теләсә нинди продукт өчен энергия ресурсларын куллануның яки югалтуның абсолют яки конкрет күләме.

Лимит-учреждениегә кирәкле күләмдә ЭР куллану, анда оешманың яшәеше һәм кирәкле санитар-гигиена нормаларын үтәү гамәлгә ашырыла.

3. Әгерҗе муниципаль районының ягулык-энергетика комплексына характеристика

3.1. Җылылык белән тәэмин итү

Районда халыкны һәм социаль-көнкүреш объектларын җылылык белән тәэмин итү составындагы җылылык белән тәэмин итү системаларыннан гамәлгә ашырыла:

31,5 км озынлыктагы 21 котельный, шуларның 5,17 тузган.

Коммуналь хуҗалык котельныйларының гомуми куәте - 33,52 Гкал/сәг, барысы да газ ягулыгында, ягъни 100%.

Коммуналь хезмәтләр өчен халык өчен тарифлар республиканың башка районнары белән чагыштырганда уртача стандарттан артмый.

Районның ТКК өчен халыкның аз тыгызлыгы, зур булмаган күләмнәре хас.

Авыл җирлегендәге торак пунктларда торак-коммуналь хезмәтләр комплексын күрсәтүче ике предприятие бар («СМП-184» ҖЧҖ, «Шунут»ҖЧҖ). Аз күләмле эшләр һәм керемнәр булганда, предприятиеләр үз акчаларын туплый алмыйлар һәм ТКХны муниципального оразованиядернизацияләү һәм үстерү өчен инвестицияләр җәлеп итә алмыйлар.

Җылылык энергиясен югалтмас өчен һәм җылылык челтәрләрен тоту чыгымнарын киметү өчен ТКХ предприятиеләре тарафыннан пенополиуретан нигезендә җылылык изоляциясенең яңа технологиясе кертелә. Район кулланучыларын җылылык белән тәэмин итү үзәкләштерелгән котельныйлардан автоном котельныйларга күчерелде, насосларны энергия сыйдырышлылыгы кимрәк булганнарга алыштырылды, барлык котельныйларда җылылык алмаштыргычлар урнаштырылды.

Шулай итеп, муниципального оразованиядульле блок котельныйларын файдалануга тапшыру белән тузган җылылык челтәрләре алыштырылды, йортларга кадәр ераклык кимеде, җылылык югалту кимеде, чөнки котельныйдан чыкканда һәм өйгә кергәндә җылылык күләме нибары 2 градус тәшкил итә, шул ук вакытта газ һәм электр энергиясе экономияләнә.

Болар барысы да энергия чыганакларына бәяләр 30% ка кадәр күтәрелгәндә, җылылык энергиясе бәясенең үсешен туктатырга мөмкинлек бирде, шул ук вакытта торак-коммуналь хезмәтләргә тарифларның үсеш темпын 2% ка киметте.

3.2. Әгерҗе муниципаль районын су белән тәэмин итү

Районда су белән тәэмин итү белән ТКХның 2 махсуслаштырылган предприятиесе («Водоканал» ҖЧҖ, «Шунут»ҖЧҖ) шөгыльләнә.

ТКХ предприятиеләре 4 су башнясына, 20дән артык скважинага хезмәт күрсәтә. 230 км суүткәргеч челтәрнең 114 км ы махсус предприятиеләргә хезмәт күрсәтүдә. Районның су җыю органнары тәүлеккә 8,9 мең куб. м тәшкил итә, шул исәптән коммуналь 6,7. Тәүлеккә 8,62 мең куб. м су җибәрелә, шул исәптән халыкка 6,22 мең куб. м.

Су үткәргечләрнең таушалуы - 46 % (38 км), агып чыгулар һәм аерым торак пунктларны су белән тәэмин итү системаларында исәпләнмәгән чыгымнар 40 %ка җитә. Водонапорлы манараларга, скважиналарга махсуслашкан предприятиеләр хезмәт күрсәтми, җиһазлар таушалган, муниципального оразованияраль яктан искергән. Шуңа бәйле рәвештә су белән тәэмин итү челтәрләрен, су башняларын алыштыру бик мөһим. 2006 елдан шәһәр буенча җибәрелгән су күләме кими, киму 362 мең куб. м тәшкил итә, шул исәптән халык буенча - 182 мең куб. м. Шул ук вакытта үзкыйммәт арта, бу шартларда энергия ресурсларын рациональ файдалану, аларны саклау мәсьәләләре аеруча актуаль.

Районда канализациянең чистарту корылмаларының куәте тәүлеккә 10,4 мең куб. м тәшкил итә, шул исәптән коммуналь -10,4. Канализация челтәрләренең озынлыгы - 37 км. Районда тәүлек саен тәүлеккә 4,1 мең куб. м агып төшүче су канализациясенең чистарту корылмалары чистартыла.

Торак пунктларның агып төшүче суларны чистартуда биологик канализация корылмалары белән тәэмин ителеше кирәкледән түбәнрәк һәм район буенча уртача

83 % тәшкил итә. Канализация челтәрләренең тузуы 17% (6,5 км) тәшкил итә, ә канализация һәм канализация насос станцияләренең чистарту корылмалары тузуы - 42%ка кадәр.

1 нче таблица

Әгерҗе муниципаль районында 2019-2021 елларда су кулланучылар.

Т/с	Икътисад секторы	Гомуми еллык су куллану (мең куб. метр)			Еллык чыгымнар (мең сум)		
		2019 г.	2020 г.	2021 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1.	Торак-коммуналь сектор (халык)	797,22	783,53	772,18	15832,7	16125,1	16547,8
2.	Бюджет өлкәсен оештыру	48,742	35,853	38,65	829,588	628,861	686,349
3.	Сәнәгать предприятиеләре (башкаларны да кертеп)	91,7	95,56	96,3	1518,09	1639,3	1991,9

2 нче таблица

Әгерҗе муниципаль районы бюджет учреждениеләре тарафыннан 2019-2021 елларда су куллану

Учреждениеләр	2019 ел, мең куб. м	2020 ел, мең куб. м	2021 ел, мең куб. м
Мәгариф	41,135	28,498	30,04 1
Мәдәният	1,273	1,210	1,222
Спорт	5,275	5,120	5,986
Башка бюджет оешмалары	1,059	1,025	1,401
Барлыгы	**48,742**	**35,853**	**38,65**

- Су белән тәэмин итүгә һәм ташландык суларны агызуга тарифлар системасының төп элементы булып тора:
- Сәнәгать һәм аларга тиңләштерелгән кулланучылар өчен су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу тарифлары
- Халык өчен тарифлар.

3 нче таблица

Әгерҗе муниципаль районында 2019-2022 елларда су куллануга һәм ташландык суларны агызуга тарифлар динамикасы

Тариф үзгәрү датасы	Тариф		(сум./куб. метр) водоснабжения					
	2019 ел		2020 ел		2021 ел		2022 ел	
	халык *	оешмалар **	халык *	оешмалар **	халык *	оешмалар **	халык *	оешмалар **

1 гыйнвардан 30 июньгә кадәр	19,57	16,31	20,16	16,80	21,01	17,51	21,85	18,21
1 июльдән 31 декабрьгә кадәр	20,16	16,8	21,01	17,51	21,85	18,21	23,34	19,45
Тариф үзгәрү датасы	Тариф		(сум/куб. метр) ташландык суларны агызу					
	2019 ел		2020 ел		2021 ел		2022 ел	
	халык *	оешмалар **	халык *	оешмалар **	халык *	оешмалар **	халык *	оешмалар **
1 гыйнвардан 30 июньгә кадәр	22,78	18,98	23,44	19,53	24,34	20,28	25,31	21,09
1 июльдән 31 декабрьгә кадәр	23,44	19,53	24,34	20,28	25,31	21,09	27,52	22,93

3.3. Әгерҗе муниципаль районын электр белән тәэмин итү.

Әгерҗе муниципаль районында электр белән тәэмин итү Алабуга электр челтәрләре (Әгерҗе районы) «Челтәр компаниясе» АҖ тарафыннан гамәлгә ашырыла, гарантия бирүче – «Татеплоэнергиянергосбыт» АҖ (региональ бүлекчәсе - «Татеплоэнергиянергосбыт» АҖ филиалының Алабуга бүлекчәсе).

2021 елда район буенча гомуми еллык электр энергиясе 67,989 мең кВт тәшкил итте, бу 2020 ел дәрәҗәсеннән 2,16% ка артыграк, Әгерҗе РЭСы 74 торак пунктта, 10057 шәхси хуҗалыкта электр энергиясе бирүне тәэмин итә, хезмәт күрсәтү мәйданы 1796,6 мең кв. м.

2021 елда капиталь ремунииципального оразованиянт эшләре башкарылды:

ВЛ-10 кВ - 97,1 км;

ВЛ-0,4 кВ-4,2 км;

Корпусларны алыштыру һәм КТПны ремуниципального оразованиянтлау – 9 данә.

Үсешнең инвестицион программасы буенча ВЛ 10/0,4 бүлү челтәрләре реконструкцияләнде.Бор, Вл10 кВ.22 ПС Пурга, Ф.6,9 ПС Әгерҗе тяговая.

Хәзерге вакытта хезмәт итү вакыты 25 елдан артык булган 62 10/0,4 кВ трансформатор һәм 40 елдан артык хезмәт итү вакыты булган 112 10/0,4 кВ трансформатор эшли.

Районда электр белән тәэмин итүнең сыйфаты түбән булу сәбәпле, 10/0,4 кВ тышкы челтәрләрне реконструкцияләргә кирәк булган торак пунктлар бар. Кайбер объектлар 2022 капиталь ремуниципального оразованиянт планына, калганнары 2024 елга кадәр инвестиция үсеш программасына кертелгән.

Электр энергиясен исәпкә алуның интеллектуаль системасын, ягъни " акыллы» счетчикларны урнаштыру буенча эш дәвам итә, бүгенге көндә исәпләүнең гомуми санына автоматлаштыру өлеше - 24 %.

Әгерҗе муниципаль районында электр энергиясен кулланучылар 4 таблицада тәкъдим ителгән, анда төп электр энергиясен кулланучылар-торак-коммуналь сектор һәм сәнәгать оешмалары.

4 нче таблица

2019-2021 елларда Әгерҗе муниципаль районында электр энергиясен кулланучылар.

т/с	Икътисад секторы	Гомуми еллык электр куллану (мең. кВт)		
		2019 ел	**2020 ел**	**2021** ел
1.	Торак-коммуналь секторы	20554,7	21505,7	21897,4
2.	Бюджет өлкәсендәге оешмалар	3760,174	3758,836	3262,031
3.	Сәнәгать оешмалары	8377,1	9142,3	9113,3
4.	Сәнәгать булмаган оешмалар	3215,0	4034,2	4757,0
5.	Авыл хуҗалыгы	4021,7	4320,9	3690,5

5 нче таблица

Әгерҗе муниципаль районының бюджет учреждениеләре тарафыннан 2019-2021 елларда электр энергиясен куллану

Учреждениеләр	2019 ел, мең. кВт	2020 ел, мең. кВт	2021 ел, мең. кВт
Мәгариф	1899,904	1919,342	1617,686
Мәдәният	103,728	103,620	81,678
Спорт	1181,977	1170,563	1109,333
Башка бюджет оешмалары	574,565	565,310	453,324
Барлыгы	3760,174	3758,836	3262,031

3.4. Әгерҗе муниципаль районын газ белән тәэмин итү

Газ белән тәэмин итү «Газпромтрансгаз Казань» ҖЧҖнең «Алабуга»эксплуатация газ хезмәте тарафыннан башкарыла. 2022 елда 40 торак йорт газлаштырылды, шул исәптән Догазификация программасы буенча 23 йорт, 3 коммуналь - көнкүреш объекты, 0,394 км урта басымлы газүткәргеч һәм 0,301 км түбән басымлы газүткәргеч салынды.

Хәзерге вакытта газлаштыру программасы буенча 185 килешү төзелгән. 2023 елга газлаштыру программасы буенча 180 торак йортны газ бүлү челтәрләренә тоташтыру планлаштырыла. Газлаштыру программасы алдагы елларда да дәвам итәчәк.

6 нче таблица

2019-2021 елларда Әгерҗе муниципаль районы бюджет учреждениеләрендә табигый газ куллану

Учреждениеләр	2019 ел, куб.метр	2020 ел, куб.метр	2021 ел, куб.метр
Мәгариф	1572,030	1485,670	1406,200
Мәдәният	25,980	25,810	30,966
Спорт	188,510	188,280	199,807
Башка бюджет оешмалары	958,020	948,214	1044,599
барлыгы	2744,54	2647,904	2681,572

3.5 Әгерҗе муниципаль районының бюджет өлкәсендәге оешмалары.

Район территориясендә 90 тан артык бюджет учреждениесе эшли, шул исәптән мәгариф учреждениеләре - 19 урта гомуми белем бирү мәктәбе, 10 балалар бакчасы, СШ, «Олимп» ССК, ДДТ, «Яшьтәш» яшүсмерләр клубы, Әгерҗе муниципаль районында медицина ярдәме «Әгерҗе үзәк район хастаханәсе»ДАССОсы күрсәтелә. Әлеге дәвалау учреждениесенең тәүлеклек эшчәнлеге нәтиҗәсендә 114 урын, шул исәптән Әгерҗе үзәк район хастаханәсендә - 102 һәм Красный бор участок хастаханәсендә 12 урын булдырылган. Көндезге стационар - 78, шул исәптән Әгерҗе үзәк район хастаханәсендә - 55, Красный бор участок хастаханәсендә - 11, Терси, Исәнбай авырулары амбулаторияләрендә - 6 койка. Кичкетаң-0, авылларда авыруларны 27 фельдшер-акушерлык пунктында кабул итәләр. Районда Мәдәният йорты, 39 клуб учреждениесе (365 клуб формированиесе, 4977 килү), 25 китапханә, баш музей (5 филиал), Балалар сәнгать мәктәбе, Киноучреждение, «Радио АГРЫЗ» җирле радиотапшырулар редакциясе, 21 Совет һәм башкарма комитет үз эченә алган мәдәният учреждениеләре челтәре барлыкка килде.

Бюджет өлкәсенең энергия нәтиҗәлелеген тәэмин итү буенча җитди эш башкарылды. Бу аеруча җылылык энергиясен кулланучыларның иң зур төркеме булган мәгариф өлкәсенә кагылды. Социаль учреждениеләр челтәрен оптимальләштерү нәтиҗәсендә үзәкләр булдыру, аз комплектлы мәктәпләрне филиалларга әйләндерү аша электр энергиясен куллану 80,3 мең кВтка яки 199 мең сумга кимегән.

Шуңа да карамастан, бюджет объектларында Энергия саклау белән идарә итүнең төп коралы-хисап приборларын нормалаштыру, лимитлаштыру һәм урнаштыру. Әйтик, 2009 елда бюджет өлкәсе учреждениеләренең энергияне сак тоту чараларына электр счетчикларын алыштыру, энергия саклаучы лампалар урнаштыру, насосларны алыштыру нәтиҗәсендә 60 мең сум күләмендә икътисади нәтиҗә алынган.

Шуның белән беррәттән, район бюджетында энергия чыгымнарын анализлау киләчәктә экономияләү резервын күрсәтә. Кайбер авыл җирлекләренең бюджет объектлары (бигрәк тә Кодаш, Иске Чекалда, Иж-Бубый, Азево) буенча бер квадрат метр мәйданда электр энергиясен куллану югары булып кала. Азево авыл җирлеге буенча электр энергиясен куллану су белән тәэмин итү өчен алынган керемнәр белән капланмый. Урамнарны яктыртуга килгәндә, энергия чыгымнарын гомуми куллануның 52% тәшкил итә (2 млн. 478 мең сум). елына), исәпкә алу приборлары, бишенче чыбык булмау сәбәпле, аны урнаштыру җирле үзидарә органнары бурычы булып тора.

3.6 Торак фонды (КФЙ). Торак-коммуналь хуҗалык

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының күпфатирлы торак йортлары буенча торак фонды 01.01.2022 ел торышына 657,9 мең кв.м тәшкил итте, шул исәптән шәһәр буенча 309,7 мең кв. м, авыл буенча 20,6 мең кв. м. торак фондын төзекләндерү дәрәҗәсе түбәндәгечә: суүткәргеч 91,2 %, канализация 91,2 %, үзәк җылыту 100 %, челтәр (сыекландырылган) газ 99,9 %, кайнар су 74,1%.

Торак фондына хезмәт күрсәтү һәм торак-коммуналь хезмәтләр күрсәтү белән төрле милек рәвешләрендәге оешмалар шөгыльләнә:

- идарәче оешма: ҖЧҖ " УК " СМП-184»,
- ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар: «Водоканал» ҖЧҖ, "Таткоммунэнерго» РПО АҖ," Шуныт»ҖЧҖ,
- «Гринта» ҖЧҖ ТКО белән эш итү өлкәсендә төбәк операторы;
- "Татрегионсервис» ҖЧҖ-газ казаннарына техник хезмәт күрсәтү,
- «ТВК-Сервис» ҖЧҖ-домуниципального оразованияфоннарга хезмәт күрсәтү

Районның торак фонды проблемалары:

Авария хәлендәге күпфатирлы торак йортларның, барлыгы 4,4 мең кв. м. авария хәлендәге торакның, яшәүче 420 кеше санының муниципаль торак фонды 01.01.2022 елда 15,6 мең кв. м. булган авария хәлендәге торак йортларның проценты югары дәрәҗәдә саклана

Күп фатирлы йортларның энергия нәтиҗәлелеген арттыру максатында аларны ремуниципального оразованиянтлау һәм җылыту эшләре алып барыла. Әйтик, кыска сроклы капиталь ремуниципального оразованиянт программасы буенча 2022 елда 4 йортның түбәсен ремуниципального оразованиянтлау, 3 йортның фасадын җылыту, 1 йортта җылыту системасын ремуниципального оразованиянтлау планлаштырыла. КФЙга капиталь ремуниципального оразованиянт 32,7 млн сумга каралган.

Бүгенге көндә 13 күпфатирлы йортта җылыту һәм кайнар су белән тәэмин итү буенча кискен проблема бар. Көзге-кышкы чорда шәһәр халкы температура режимының туры килмәвенә карата күпсанлы шикаятьләр кабул итә. Әлеге проблеманы хәл итү өчен Чапаев урамы, 5а адресы буенча урнашкан авария хәлендәге котельныйны блок-муниципального оразованиядульле егәрлеккә 5 МВт алыштырырга кирәк. Шулай ук җылылык трассаларын һәм гомуми озынлыгы 7 км булган кайнар су трассаларын алыштырырга кирәк.

Күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту максатыннан Әгерҗе шәһәре буенча берничә йортта ике контурлы казан урнаштыру юлы белән индивидуаль җылылык бирү пункты урнаштыру каралачак, бу исә әлеге йортларның халкы буенча коммуналь хезмәтләр хисаплауны киметергә мөмкинлек бирәчәк.

3.7 Әгерҗе районының энергетика ресурсларын исәпкә алу һәм җайга салу приборлары. Территориаль хуҗалык объектларының су, җылылык энергиясе, газ һәм электр энергиясе чыгымнарын исәпкә алу һәм көйләү приборлары белән тәэмин ителешенең дәрәҗәсе.

01.01.2022 көненә салкын суны исәпкә алу өчен һәр фатир приборлары белән тәэмин итү – 2 699 данә, кайнар су -50%, газ -2 833 данә, электр энергиясе – 5 966 данә, җылылык энергиясе-1,5 %. Торак фондын капиталь ремуниципального оразованиянтлау программасын гамәлгә ашыру барышында 124 энергия ресурслары счетчигын урнаштыру планлаштырыла, бу коммуналь хезмәтләр өчен түләү буенча халыкка йөкләнешне киметергә һәм халыкның энергия ресурслары чыгымын реаль чагылдырырга ярдәм итәчәк.

Бюджет өлкәсе предприятиеләре буенча 11 су счетчигы, 3 җылылык исәпләү приборы урнаштырылган. Предприятиеләр 100% электр энергиясе счетчиклары белән тәэмин ителгән.

4. Территориаль берәмлекнең энергетика балансы һәм энергияне сак тоту потенциалы. Программаны эшләүнең икътисадый һәм социаль алшартлары

Районга электр энергиясе «Татеплоэнергиянергосбыт» ААҖ тарафыннан җибәрелә. 2021 елда район буенча гомуми еллык электр энергиясе 67,989 мең кВт тәшкил итте, бу 2020 ел дәрәҗәсеннән 2,16% ка артыграк, шул исәптән торак-коммуналь сектор буенча -28006 мең кВт, 1,2% ка арту. Сәнәгать предприятиеләре буенча зур кимү бара, ләкин бу ипи белән беррәттән 2021 ел нәтиҗәләре буенча-100 %. Торак тапшыру белән бәйле рәвештә торак-коммуналь секторны куллану 3,6 % ка арткан. Бюджет учреждениеләре тарафыннан электр энергиясе 5% ка күбрәк кулланылган. Урамнарны яктырту буенча электр энергиясе чыгымының югары чагыштырма күләме, аеруча авыл буенча, гомуми куллануның 52% кадәр. Бу зыян бишенче чыбык, электр счетчикы булмау, челтәрләрдә автоматика булмау.

Шуның белән беррәттән, «Татеплоэнергиянерго» акционерлык җәмгыятенең энергия ресурсларын саклау программасы да тормышка ашырылды, районда 14,2 млн.сум акча сарыф ителде. Шуңа бәйле рәвештә, биш мәктәпнең электр хуҗалыгы норматив-техник документация таләпләренә туры китерелде, бюджет оешмалары объектларында-110 берәмлек, аз керемлеләр -72, гомумйортларда 215 берәмлек электр энергиясе чыгымын исәпкә алу приборларын билгеләү финансланды. Бу шулай ук энергия ресурсларын кулланмаган өчен артыграк түләүдән тыш, экономия исәбенә халык түләүләрен киметү мөмкинлеген бирде.

Котельный хуҗалыгын реформалаштыру нәтиҗәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты яхшыртылды, торак биналарны өзлексез җылыту, кулланучыларга кайнар су бирү, котельныйларның һәлакәтсез эшләве тәэмин ителде.

Энергияне сак тоту чараларын уздыруның һәм тармакны реформалаштыруның уңай нәтиҗәсе тарифлар үсешен 7% ка киметергә мөмкинлек бирде.

Район территориясендә су белән тәэмин итү белән 2 ТКХ предприятиесе - » Водоканал «ҖЧҖ,» Шуныт " ҖЧҖ, авылда 21 авыл җирлеге башкарма комитеты шөгыльләнә.

Районда сүүткәргеч челтәрләрнең озынлыгы 230 км, шуларның 114,33 коммуналь челтәрләр, 46% тузган, шуның аркасында агып чыгу һәм исәпкә алынмаган су чыгымнары 40% ка кадәр җитә. Су белән тәэмин итү объектларының 14% тан артыгы санитар таләпләргә җавап бирми.

Район буенча барлыгы 62 артезиан скважинасы бар, шуларның 44е эш халәтендә, 17се ремуниципального оразованиянт таләп итә, 1се – эшләми торган (Вольный Труд авылы).

Районда тәүлегенә 8,62 мең куб.м эчә торган су сатыла, шул исәптән халыкка-6,22. Районның су алу куәте тәүлегенә 11,9 мең куб. метр тәшкил итә, аерым торак пунктларда су дефициты тәүлегенә 1,3 мең куб.метр тәшкил итә. Эчәргә яраклы су ихтыяҗын канәгатьләндерү өчен 6 яңа скважина кирәк. Шулай ук авылда искергән су башнялары, колонкалар алыштыруны таләп итәләр.

5. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программа энергияне сак тоту чараларын тормышка ашыру, предприятиеләрдә, торак-коммуналь хуҗалык оешмаларында, бюджет өлкәсе учреждениеләрендә энергетика нәтиҗәлелеген арттыру хисабына ягулык-энергетика ресурсларын рациональ файдалануны тәэмин итү максатларында эшләнә.

Программа тарафыннан энергияне саклау һәм энергия нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендәге дәүләт сәясәтен тормышка ашыруның өстенлекле юнәлешләре, шулай ук районда ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү резервларыннан файдалану юллары билгеләнде.

Энергияне саклау һәм энергия нәтиҗәлелеген күтәрү программаларын эшләү һәм тормышка ашыруның төп бурычлары булып тора

-ягулык-энергетика ресурсларының барлык төрләрен куллану күләмнәрен киметүне һәм энергия ресурслары өчен түләүгә чыгымнарны киметүне тәэмин итү;

- электр, җылылык энергиясе, су һәм табигый газ куллану очракларының кимүе;

- җылылык һәм электр энергиясе, су һәм табигый газ югалтуларын киметү;

- энергияне сак тоту потенциалын тормышка ашыруны тәэмин итә торган энергия нәтиҗәлелеге технологияләрен, конструкция һәм материаллар, энергия куллану белән идарә итү системаларын кертү;

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү механизмнарын эшләтеп җибәрү;

6. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары, программаны гамәлгә ашыруның оештыру-икътисадый механизмнары

- Программаны гамәлгә ашыру срогы 2022-2027 еллар чорына исәпләнгән. Гамәлгә ашыру этаплары аерылмый.

- Программалы чаралар һәм финанслау күләмнәре, ресурслар белән тәэмин итү һәм программа чараларын гамәлгә ашыру нәтиҗәләрен исәпкә алып, ел саен актуальләштерелә.

- Программаны гамәлгә ашыру өчен түбәндәге финанслау чыганаклары кулланыла:

- энергияне сак тоту программасы чараларын үтәүче предприятиеләрнең үз чаралары;

- энергияне сак тоту программасын үтәүче Әгерҗе муниципаль районының Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджетлары акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаклары.

Хәзерге икътисадый шартларда энергияне сак тоту чараларын үткәрүне тоткарлаучы төп фактор булып җирле бюджетларда да, предприятиеләрдә һәм оешмаларда энергия кулланучыларда ирекле средстволар булмау тора. Шуңа күрә акча җитмәү шартларында проектларны финансларга мөмкинлек бирә торган механизмнарны кулланырга кирәк. Бюджет кредитлары энергия саклаучы проектларны гамәлгә ашыруга чыгымнарның бер өлешен генә каплый, шул ук вакытта энергия кулланучыларның калган чыгымнары үз акчаларыннан һәм заем акчаларыннан каплана. Энергетика нәтиҗәлелеген күтәрүнең мөмкин булган механизмнарыннан берсе - энергия сервисы.

7. Программаның үтәлешен контрольдә тоту һәм идарә итү

Энергия ресурсларының нәтиҗәлелеге идарәсе структурасына керүче дәүләт идарәсе органнары, ведомстволары һәм оешмаларының функцияләре Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив документлары белән билгеләнә.

Татарстан Республикасы сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы:

- энергияне саклау программасын эшләүне оештыра һәм Энергия ресурсларының нәтиҗәлелеге буенча чараларны үтәү барышында дәүләт финанс чараларын куллануны контрольдә тота.

Муниципаль дәүләт хакимияте һәм идарә органнары:

- энергияне саклау программасын эшләүдә катнаша;

алар ведомство карамагындагы территориядәге оешмаларда һәм предприятиеләрдә энергия саклау программалары чараларын тормышка ашыруны контрольдә тота;

- энергияне саклау чараларын үтәү барышында финанс чараларын куллануны контрольдә тота.

ТКХ предприятиеләре һәм бюджет оешмалары:

- конкрет юнәлешләр буенча Программа чараларын гамәлгә ашыралар.

8. ЭНЕРГИЯНЕ САК ТОТУ ҺӘМ ЭНЕРГЕТИКА НӘТИҖӘЛЕЛЕГЕН АРТТЫРУ ӨЛКӘСЕНДӘГЕ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘР ИСЕМЛЕГЕ

1. Энергияне саклау һәм энергия нәтиҗәлелеген күтәрү өлкәсендә гомуми максатчан күрсәткечләр:

исәп - хисаплау приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла торган электр энергиясе күләме муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә;

исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла торган җылылык энергиясенең өлеше, муниципаль берәмлек, территориядә кулланыла торган (файдаланыла торган) җылылык энергиясенең гомуми күләмендә;

исәп - хисаплау приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып), муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) су күләмендә башкарыла торган су күләме өлеше;

табигый газ күләмнәре өлеше (күпфатирлы йортларның бер өлешендә - индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып), муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) табигый газның гомуми күләмендә исәпләү приборларыннан (күпфатирлы йортларның бер өлешендә) файдаланып башкарыла торган табигый газ күләмендә;

яңартыла торган энергия һәм (яки) Икенчел энергия ресурсларын кулланып энергия ресурсларының җитештерү күләмен үзгәртү;

муниципаль берәмлек территориясендә җитештерелә торган энергетика ресурсларының гомуми күләмендә яңартыла торган энергия чыганакларын һәм (яки) Икенчел энергия ресурсларын кулланып җитештерелә торган Энергия ресурсларының өлеше;

муниципаль программаны финанслауның гомуми күләмендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру чараларын финанслау өчен кулланыла торган бюджеттан тыш акчалар күләме.

2. Энергияне саклау һәм энергетик эффективлыкны күтәрү өлкәсендәге максатчан күрсәткечләр, энергетик ресурсларның аерым төрләре буенча экономияне чагылдыра (фактик һәм чагыштырма шартлар өчен исәпләнә):

табигый һәм бәядә электр энергиясен саклау;

табигый һәм бәядә җылылык энергиясен саклау;

табигый һәм бәядә су саклау;

табигый газны табигый һәм кыйммәт ягыннан саклау.

3. Бюджет секторында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр:

бюджет учреждениеләре тарафыннан җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләре тарафыннан җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап алымнарын кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләре тарафыннан җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисаплау приборлары ярдәмендә башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләре тарафыннан җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап алымнарын кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләре тарафыннан җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымына мөнәсәбәт үзгәрде, аның өчен исәп-хисап ысулларын, бюджет учреждениеләре тарафыннан җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымына карата исәп-хисап ясала, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла;

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап җайланмалары ярдәмендә башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә аерым су чыгымнары, аның өчен исәп - хисап ысулларын кулланып башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап җайланмалары ярдәмендә башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымының мөнәсәбәтен үзгәртү, аның өчен исәп-хисап алымнарын кулланып, бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә суның аерым тотылуына карата исәп-хисап ясала, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборлары ярдәмендә башкарыла;

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап җайланмалары ярдәмендә башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап җайланмалары ярдәмендә башкарыла (1

кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып башкарыла (1 кешегә исәпләгәндә);

бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымының мөнәсәбәтен үзгәртү, аның өчен исәп-хисап алымнарын кулланып, бюджет учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең аерым тотылуына исәп-хисап ясау ысулларын кулланып башкарыла, аның өчен исәп-хисаплар исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла;

түләү муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясе күләмнәренең гомуми күләмендә исәпкә алу приборларын кулланып башкарыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясе күләмнәре өлеше;

бюджет учреждениеләре тарафыннан файдаланыла торган (файдаланыла торган) җылылык энергиясе күләме өлеше, аның өчен исәп-хисап приборлары ярдәмендә башкарыла, муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган җылылык энергиясенең гомуми күләмендә;

бюджет учреждениеләре куллана торган (файдаланыла торган) су күләменең өлеше, аның өчен исәп-хисап приборлары кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган (файдаланыла торган) суның гомуми күләмендә башкарыла;

бюджет учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган (кулланыла торган) табигый газ күләменең өлеше, аның өчен исәп-хисаплау приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган (кулланыла торган) табигый газның гомуми күләмендә гамәлгә ашырыла;

бюджет учреждениеләрен энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары өлеше (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

бюджет учреждениеләрен энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары динамикасы;

коммуналь комплекс оешмаларына ягулык алуга субсидияләр бирү өчен Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары өлеше;

коммуналь комплекс оешмаларына ягулык алу өчен субсидияләр бирүгә Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары динамикасы;

Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек бюджеты хисабына финанслана торган бюджет учреждениеләре өлеше, аларга карата мәҗбүри энергетик тикшерү үткәрелгән бюджет учреждениеләренең гомуми күләмендә;

муниципаль заказчылар тарафыннан төзелгән энергосервис шартнамәләре (контрактлар) саны;

энергосервис шартнамәләре (контрактлар)төзелгән муниципаль заказчыларның гомуми күләмендә муниципаль заказчылар өлеше;

энергетика нәтиҗәлелеге таләпләренә туры китереп муниципаль ихтыяҗлар өчен сатып алына торган товарлар, эшләр, хезмәтләр өлеше муниципаль ихтыяҗлар өчен сатып алына торган товарларның гомуми күләмендә (бәяләр ягыннан);

гражданнарга торак урыны һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләү

буенча социаль ярдәм күрсәтүгә муниципаль берәмлек бюджетының чагыштырма чыгымнары (бер кешегә исәпләгәндә).

4. Торак фондында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр:

торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясе күләме өлеше (күпфатирлы йортлардан тыш), аның өчен исәп-хисап приборлары ярдәмендә башкарыла торган, муниципаль берәмлек территориясендә торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә;

күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясе күләме өлеше, аның өчен исәп-хисаплар кумәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә башкарыла;

түләү индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясенең өлеше муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә;

торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) җылылык энергиясе күләменең муниципаль берәмлек территориясендәге торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) җылылык энергиясенең гомуми күләмендә исәп-хисап ясалучы исәп приборларыннан файдаланып башкарыла торган (файдаланыла торган)җылылык энергиясенең өлеше (күпфатирлы йортлардан тыш);

түләү кумәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла торган (файдаланыла торган) җылылык энергиясенең өлеше муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) җылылык энергиясенең гомуми күләмендә;

торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) су күләме өлеше (күпфатирлы йортлардан тыш), аның өчен исәп-хисаплау приборлары кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) суның гомуми күләмендә башкарыла торган (күпфатирлы йортлардан тыш) ;

күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) су күләме өлеше, аның өчен исәп-хисаплар кумәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) суның гомуми күләмендә башкарыла;

күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) су күләме өлеше, аның өчен исәп-хисаплар индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) гомуми күләмдә башкарыла;

торак йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) табигый газ күләме өлеше (күпфатирлы йортлардан тыш), исәп-хисап ясау муниципаль берәмлек территориясендә торак йортларда (күпфатирлы йортлардан тыш) кулланыла торган (файдаланыла торган) табигый газның гомуми күләмендә исәпкә алу приборларын кулланып башкарыла торган (кулланыла торган) табигый газ күләмендә;

күпфатирлы йортларда кулланыла торган (кулланыла торган) табигый газ күләменең өлеше, аның өчен исәп-хисаплар индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь

фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларда кулланыла торган (файдаланыла торган) табигый газның гомуми күләмендә башкарыла;

энергетика тикшерүе үткәрелгән торак йортлар саны;

энергетика тикшерүе үткәрелгән торак йортларның гомуми санында өлеше;

торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) файдаланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына, факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен исәпләгәндә);

торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә, факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы мөнәсәбәтен үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын), торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымнарына карата исәп-хисап ясау ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла, аның өчен исәп-хисап җайланмалары ярдәмендә башкарыла (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда суның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

торак йортларда суның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

торак йортларда суның чагыштырма чыгымын үзгәртү (күпфатирлы йортларның бер өлешендә - күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә, факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә, фактик һәм чагыштырма шартлар өчен);

исәп-хисап алымнарын (куллану нормативларын), торак йортларда суның аерым тотылуына карата исәп-хисап алып барыла торган торак йортларда суның аерым тотылуына карата исәпләүләр (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен) кулланып башкарыла торган торак йортларда суның чагыштырма чыгымы мөнәсәбәтен үзгәртү;

торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв.

метрына исәпләгәндә);

торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборларын кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына, факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен исәпләгәндә);

торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә, факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы мөнәсәбәтен үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын), торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымын кулланып исәпләнә, аның өчен исәп-хисап приборлары ярдәмендә башкарыла (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә) кулланып башкарыла;

торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә);

торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисап приборлары (күпфатирлы йортларның бер өлешендә-индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборлары кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә, факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымын үзгәртү, исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә, фактик һәм чагыштырма шартлар өчен);

торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымы мөнәсәбәтен үзгәртү, исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын), торак йортларда табигый газның аерым тотылуына карата исәп-хисап ясала торган исәпләүләр (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен) исәпкә алу приборлары ярдәмендә башкарыла.

5. Коммуналь инфраструктура системаларында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр:

электр энергиясе җылылык электр станцияләрен җитештерүгә ягулык куллануның конкрет үзгәреше;

heatылылык энергиясе җитештерү өчен ягулык куллануны үзгәртү;

электр энергиясен тарату челтәрләре буенча тапшырганда югалтуларның факттагы күләменең үзгәрү динамикасы;

аны тапшырганда җылылык энергиясен югалту күләменең үзгәрү динамикасы;

аны тапшырганда су югалтуларының фактик күләменең үзгәрү динамикасы;

су тапшыру (ташу) вакытында кулланылган электр энергиясе күләменең үзгәрү динамикасы.

6. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаны эшләгәндә җирле үзидарә органы тарафыннан

билгеләнгән башка максатчан күрсәткечләр.

2019-2027 елларда энергияне сак тоту максатчан индикаторларының әһәмияте **кушымтада** чагылдырылган.

9. Программаны тормышка ашыруның оештыру-икътисадый механизмнары

Программаның аерым чараларын үтәү, гамәлдәге закон нигезендә, оешмалар белән муниципаль контрактларны (шартнамәләрне, килешүләрне) үтәүчеләр тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзү юлы белән башкарыла.

Муниципаль заказчы тарафыннан Программа юнәлешләренең төп эчтәлеге билгеләнә, аларның программа максатларына һәм бурычларына туры килүе, программа чараларын тормышка ашыру өчен шартлар тудырыла. Программаны гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы программа үтәүчеләр эшчәнлеген координацияләүне, программа чараларын кабатлаудан тыш тәэмин итә, билгеләнгән тәртиптә чараларны тулысынча һәм сыйфатлы башкару буенча чараларны гамәлгә ашыра, Программа чараларын вакытында үтәү, бүлеп бирелгән бюджет акчаларын рациональ файдалану өчен җаваплы.

Программаны тормышка ашыру механизмының аерылгысыз элементы-аның муниципального оразованияниторингы, ул программа чараларын тормышка ашыру нәтиҗәләрен ел саен анализлап башкарыла.

10. Төп программа чаралары

10.1. Торак фондының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча чаралар

1. Торак фондының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча оештыру чаралары:

а) торак фондында энергия ресурсларын куллануның нәтиҗәлелеген күтәрүнең максатчан күрсәткечләрен билгеләүгә юнәлтелгән чаралар, шул исәптән бер квадрат метрга җылылык һәм электр энергиясенең еллык чыгымнарын да кертеп, шул исәптән торак йортларның энергиядән файдалануы турында мәгълүмат җыюга һәм анализлауга юнәлтелгән чаралар;

б) энергия нәтиҗәлелеге дәрәҗәсе буенча күпфатирлы йортларны ранжировкалау, энергиянең нәтиҗәлелеген арттыру буенча беренчел чараларны тормышка ашыруны таләп итүче күпфатирлы йортларны ачыклау, Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре белән энергия нәтиҗәлелеге дәрәҗәсен чагыштыру һәм шуның нигезендә районда энергия саклау потенциалын бәяләү;

в) күпфатирлы йортларда бина милекчеләренең гомуми милкенә карата энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру чаралары;

г) кулланыла торган энергетика ресурсларын һәм суны исәпкә алуның гомумйорт һәм фатир приборлары белән тәэмин итү дәрәҗәсен күтәрүгә, шул исәптән кулланучыларга исәпкә алу приборлары белән тәэмин итү таләпләре турында хәбәр итүгә, кулланылган энергия ресурслары өчен исәп-хисапларны автоматлаштыруга, кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары күрсәткечләрен дистанцион рәвештә бетерүгә юнәлдерелгән чаралар;

д) энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү турындагы законнарда билгеләнгән таләпләр турында, торак йорт милекчеләренә, күпфатирлы

йортларда бина милекчеләренә, күпфатирлы йортларны карап тоту өчен җаваплы затларга, яшәүчеләргә энергетика нәтиҗәлелеген һәм энергияне сак тоту мөмкин булган карарлар турында хәбәр итүне тәэмин итә торган чаралар (энергияне сак тоту лампаларын, исәпкә алу приборларын куллану, экономиялерәк көнкүреш приборлар, җылыту һ. б.), чараларны тормышка ашыруны пропагандалау, халык тарафыннан электр энергиясен куллануны киметүгә юнәлтелгән;

е) торак йортларны файдалану процессында аларны энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында законнарда билгеләнгән энергетика нәтиҗәлелеге таләпләренә һәм файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин ителешенә контрольне гамәлгә ашыру буенча җирле үзидарә органнары чаралары;

ж) энергияне сак тоту чараларын гамәлгә кертүгә техник-икътисадый нигезләмәләр эшләү;

з) энергия ресурсларын куллану структурасының оптимальлеген диагностикалауны да кертеп, энергия тикшерүләрен үткәрү;

и) хосусый инвестицияләрне җәлеп итүгә, шул исәптән энергия сервисы килешүләрен гамәлгә ашыру кысаларында ярдәм итү.

2. Торак фондының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча техник һәм технологик чаралар:

а) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү турындагы законнарда билгеләнгән энергетика нәтиҗәлелеге таләпләре нигезендә күпфатирлы йортларны төзү;

б) күпфатирлы йортларга капиталь ремуниципального оразованиянт ясаганда энергетик нәтиҗәлелекне арттыру чараларын гамәлгә ашыру;

в) капиталь ремуниципального оразованиянтланырга тиешле булмаган күпфатирлы йортларда күпфатирлы йортларны, фатирларны һәм гомуми файдалану урыннарының мәйданын җылыту, шулай ук энергетика ресурсларын куллануны җайга салу системаларын гамәлгә кертү;

г) энергияне сак тоту технологияләрен кулланып күпфатирлы йортларны муниципального оразованиядернизацияләү һәм реконструкцияләү чаралары һәм шуның нигезендә халыкка торак-коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә чыгымнарны киметү, капиталь ремуниципального оразованиянт вакытында күпфатирлы йортларны җылылык белән яклауны арттыру;

д) күпфатирлы йортларның фасадларында аларның энергетик нәтиҗәлелеге класслары күрсәткечләрен урнаштыру;

е) яктырту системаларының энергетик нәтиҗәлелеген арттыру чаралары, шул исәптән хәрәкәт датчикларын урнаштыру һәм күпфатирлы йортларда энергияне нәтиҗәле яктырту җайланмаларына кыздыру лампаларын алыштыру;

ж) лифт хуҗалыгын куллануның энергетик нәтиҗәлелеген арттыру;

з) куллану нәтиҗәлелеген күтәрү һәм су югалтуларын киметү;

и) күп фатирлы йортларның җылылык энергиясен куллануны автоматлаштыру (җылылык пунктларын автоматлаштыру, фасадтан соңгы җайга салу);

к) торба үткәргечләрнең җылылык изоляциясе һәм җылылык һәм кайнар су белән тәэмин итү торба үткәргечләрен аерып торба үткәргечләренең энергетик нәтиҗәлелеген арттыру;

л) кайнар су әйләнеше системаларын торгызу/гамәлгә кертү, гидротехник көйләү, бүлү җылыту системаларын һәм стоякларны автоматик/кул белән баланслау;

м) кайнар су белән тәэмин итү системаларында насос саклагычларын ешлыкны җайга салу җайланмасы;

н) электр энергиясен югалтуны киметү өчен электр челтәрләрен күчерү.

10.2. Коммуналь инфраструктура системаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча чаралар

1. Коммуналь инфраструктура системаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча оештыру чаралары:

а) энергетик аудит үткәрү;

б) электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү хезмәтләренең сыйфатын күрсәтүне анализлау;

в) энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча чараларны гамәлгә ашыруга комачаулый торган шартнамәләр нигезләмәләрен ачыклау предметына күпфатирлы йортларда электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү шартнамәләрен анализлау;

г) җылылык, электр һәм су челтәрләрендә аварияләрне һәм югалтуларны бәяләү;

д) энергия белән тәэмин итү схемаларына, җирле шартларга һәм ягулык төрләренә төзәтмәләр кертеп, энергия чыганакларының, котельныйларның һәм аларның билгеләнгән куәтенең эш режимнарын оптимальләштерү.

2. Коммуналь инфраструктура системаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру буенча техник һәм технологик чаралар:

а) бюджеттан тыш финанслауны җәлеп итү максатларында энергия саклаучы технологияләрне гамәлгә кертүгә техник-икътисадый нигезләмәләр эшләү;

б) ресурс эшләп чыгарган яки артык куәте булган муниципаль котельныйларны эксплуатацияләүдән чыгару;

в) югары файдалы эш коэффициенты булган энергия нәтиҗәле җиһазлар кулланып казаннарны муниципального оразованиядернизацияләү;

г) энергияне сак тотучы югары файдалы эш коэффициенты булган технологияләрне кулланып казаннарны төзү;

д) казаннарның эшен һәм йөкләнешен автоматлаштыру системаларын, гомумкотель һәм ярдәмче җиһазларны гамәлгә кертү, Кулланучыларга җылылык энергиясен җибәрүне автоматлаштыру;

е) казаннарның үз ихтыяҗларына энергия куллануны киметү;

ж) энергоэффектив технологияләрне кулланып җылылык челтәрләрен төзү;

з) Энергия нәтиҗәле җайланмалар кулланып җылылык челтәрләрен алыштыру, җимерелгән җылылык изоляциясен торгызганда яңа төзелә торган җылылык челтәрләрен җылылык изоляциясе буенча нәтиҗәле технологияләр куллану;

и) җылылык белән тәэмин итү системалары белән үзәкләштерелгән технологик идарә итү телекоммуникацион системаларын куллану;

к) су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу системаларында җайга салынулы йөртү җайланмасын урнаштыру;

л) үзгәрүчән йөк белән эшләүче тягодуть машиналары һәм насос җиһазларының ешлык-җайга салынулы электр двигательләрен кертү;

м) су югалтуларын киметү, су әйләнеше системаларын кертү чаралары;

н) тышкы яктырту һәм реклама объектларының, шул исәптән урам яктырткычларын энергия нәтиҗәлелегенә алмаштыруга; изоляцияләнмәгән чыбыкларны үз-үзен тота торган изоляцияләнгән чыбыкларга, кабель линияләренә алмаштыруга; светодиодлы лампаларны урнаштыруга юнәлтелгән энергетик нәтиҗәлелекне арттыру буенча чаралар үткәрү;

турында) Су тапшырганда (транспортлаганда) кулланыла торган электр энергиясе күләмен киметү чаралары;

п) энергетика ресурсларын тапшыру өчен файдаланыла торган хуҗасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклау (газ белән тәэмин итүне, җылылык һәм электр белән тәэмин итүне дә кертеп), муниципального оразованияндый объектларны хуҗасыз күчемсез милек объектлары сыйфатында исәпкә куюны оештыру һәм аннары муниципального оразованияндый хуҗасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын тану чаралары;

р) энергетика ресурсларын тапшыру өчен файдаланыла торган хуҗасыз күчемсез мөлкәт объектлары белән идарә итүне оештыру чаралары, муниципального оразованияндый объектларны ачыклаганнан соң, шул исәптән аларны эксплуатацияләгәндә барлыкка килә торган энергетик ресурсларны (җылылык энергиясен, электр энергиясен дә кертеп) норматив югалтуларны компенсацияләү чыганагын билгеләү, аерым алганда, муниципального оразованияндый объектлар белән идарә итүче оешма тарифына әлеге югалтуларны компенсацияләү чыгымнарын кертү хисабына.

Бюджет оешмаларында энергияне сак тоту һәм бу оешмаларның энергетик нәтиҗәлелеген күтәрү чаралары

1. Муниципаль берәмлек катнашында оешмаларда энергияне саклау һәм бу оешмаларның энергетик нәтиҗәлелеген күтәрү буенча оештыру чаралары:

а) муниципаль берәмлек катнашында оешмаларга милек хокукында яисә башка законлы нигездә булган биналарга, төзелмәләргә, корылмаларга энергетик тикшерүләр үткәрү, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны энергиядән файдалану, шул исәптән аларны энергиядән аерым файдалану һәм энергияне сак тоту чараларын уздыру чиратын уздыру турында мәгълүмат җыю һәм анализлау;

б) бюджеттан тыш финанслауны җәлеп итү өчен энергия саклаучы технологияләрне гамәлгә кертү максатларында техник-икътисади нигезләмәләрне эшләү;

в) энергия сервисы килешүләрен төзүгә һәм аларны гамәлгә ашыру максатларында шәхси инвестицияләр җәлеп итүгә ярдәм итү;

г) энергия сервисы контрактларын гамәлгә ашыруны тикшереп тору һәм муниципального оразованияниторинглау системасын булдыру.

2. Муниципаль берәмлек катнашында оешмаларда энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү буенча техник һәм технологик чаралар:

а) биналарны, биналарны, корылмаларны энергия ресурсларын исәпкә алу приборлары белән җиһазлау;

б) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү турындагы законнарда билгеләнгән таләпләр нигезендә биналар, корылмалар төзелеше, энергетика нәтиҗәлелеге таләпләре буенча;

в) капиталь ремуниципального оразованиянт вакытында биналарны, корылмаларны, биналарны, биналарны, корылмаларны җылытуны арттыру;

г) биналарда, биналарда, корылмаларда электр энергиясен югалтуны киметү өчен электр челтәрләрен күчерү;

д) биналар, корылмалар, Корылмалар тарафыннан җылылык энергиясен куллануны автоматлаштыру;

е) биналарда, биналарда, корылмаларда җылылык һәм кайнар су белән тәэмин итү торба үткәргечләре һәм җиһазлары җылылык изоляциясе;

ж) биналарны, корылмаларны кайнар су белән тәэмин итү системаларында циркуляция системаларын торгызу/гамәлгә кертү;

з) биналарда, биналарда, биналарда, корылмаларда җылыту һәм стоякларны бүлү системаларын автоматик/кул белән баланслау;

и) биналарны, биналарны, корылмаларны кайнар су белән тәэмин итү системаларында насослар алып баручыларны ешлык белән җайга салуны урнаштыру;

к) биналарны, биналарны, корылмаларны индивидуаль җылыту системаларында эффектив булмаган җылыту казаннарын алыштыру;

л) биналарны, биналарны, корылмаларны яктырту системаларының энергетик нәтиҗәлелеген арттыру.

«2022 – 2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру» муниципаль программасына кушымта

2019-2027 еллар өчен максатчан энергия саклау күрсәткечләре

Т/с	Күрсәткечләрнең атамасы	Үлчәү берәмлеге	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Хисаплау өчен аңлатмалар
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
А Төркеме. Энергияне саклау һәм энергия нәтиҗәлелеген күтәрү өлкәсендә гомуми максатчан күрсәткечләр												
А.1.	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендәге муниципаль программаларның муниципаль продуктының энергия сыйдырышлылыгы динамикасы	кг у.т./ мең.сум .	19,6	18,3	17,8	17,1	16,9	16,2	15,8	15,5	14,5	"Россия икътисадының энергетик һәм экологик нәтиҗәлелеген күтәрү буенча кайбер чаралар турында"РФ Президентының 2008 елның 4 июнендәге 889 номерлы Указы нигезендә 2020 елга карата энергия сыйдырышлылыгын 40% ка киметү
А.2.	ЕЕ күләменең өлеше,исәп - хисап ясау приборлары (КФЙ өлешендә-күмәк исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла торган исәп-хисап ясау муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган гомуми күләмдә	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
А.3.	ТЕПЛОЭНЕРГИЯ күләменең өлеше,исәп-хисап ясау приборлары (КФЙ өлешендә - күмәк исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла торган исәпләүләр муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган ТЕПЛОЭНЕРГИЯның гомуми күләмендә	%	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	
А.4.	ТЕПЛОЭНЕРГИЯ күләменең өлеше,исәп-хисап ясау приборлары (КФЙ өлешендә - күмәк исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла торган исәпләүләр муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган ТЕПЛОЭНЕРГИЯның гомуми күләмендә	%	34,7	33,5	32,3	31,3	31,5	32,6	32,7	32,8	33	

А.5.	Табигый газ күләменең өлеше, аның өчен исәп-хисап җайланмалары ярдәмендә башкарыла(КФЙ өлешендә-индивидуаль һәм гомуми исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган табигый газның гомуми күләмендә)	%	77,5	77,5	77,6	77,6	78	78	78,2	78,6	78,9	
А.6.	Муниципаль программаны финанслауның гомуми күләмендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру чараларын финанслау өчен кулланыла торган бюджеттан тыш акчалар күләме	%	94	95,2	95,9	95,9	95	95	95,1	95,1	95,1	
А.7.	Яңартыла торган энергия һәм (яки) Икенчел энергия ресурсларын кулланып энергия ресурсларының җитештерү	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Параметрның кыйммәте буенча 2020г га кадәр фараз төзелә. 2. Үзгәреш (динамика) n →2020г вакытында исәпләнә.
А.8.	Яңартыла торган энергия чыганакларын һәм (яки) Икенчел энергия ресурсларын кулланып җитештерелә торган Энергия ресурсларының өлеше муниципаль берәмлек территориясендә җитештерелә торган энергетика ресурсларының гомуми күләмендә	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
В Төркеме. Энергияне саклау һәм энергетик эффективлыкны күтәрү өлкәсендәге максатчан күрсәткечләр, Энергия ресурсларының аерым төрләре буенча экономияне чагылдыра											
В.1.	Электр энергиясен табигый рәвештә саклау	мең.кВт ч	4705	6035	6547	7263	7467	8183	8592	8899	9922	Электр энергиясен экономияләү фаразы МПны тотрыклыландырганда һәм 2007 ел дәрәҗәсендә электр энергиясен куллану кыйммәтендә башкарыла.
В.2.	Электр энергиясен кыйммәт ягыннан саклау	мең.сум.	6728	8630	9362	10386	10678	11702	12287	12726	14188	Электр энергиясен экономияләү фаразы 2007 ел бәяләрендә башкарыла.
В.3.	Җылылык энергиясен табигый рәвештә саклау	мең.Гкал	12,37	15,87	17,22	19,1	19,64	21,52	22,6	23,4	26,1	Электр энергиясен экономияләү фаразы МПны һәм куллануны тотрыклыландырганда башкарыла җылылык энергиясе 2007 ел дәрәҗәсендә.
В.4.	Җылылык энергиясен кыйммәт ягыннан саклау	мең.сум.	9525	12220	13259	14707	15123	16570	17402	18018	20097	Җылылык энергиясен экономияләү фаразы 2007 ел бәяләрендә гамәлгә ашырыла.

В.5.	Суны табигый рәвештә саклау	мең.м.куб	184,6	233,2	252,6	281,7	291,5	320,6	340	349,7	388,6	Су саклау фаразы МПны тотрыклыландыру һәм 2007 дәрәҗәсендә су куллану кыйммәте белән башкарыла.
В.6.	Суны кыйммәт ягыннан саклау	мең.сум.	2248,4	2840,4	3076,7	3431,1	3550,5	3905	4141,2	4259,3	4733,1	уны экономияләү фаразы 2007 бәяләрендә башкарыла.
В.7.	Табигый газны табигый рәвештә саклау	мең.куб.м.	4305,6	5438,6	5891,9	6571,7	6798,3	7478,1	7931,4	8158	9064,4	Газ экономиясе фаразы МПны тотрыклыландыру һәм 2007 ел дәрәҗәсендә электр энергиясен куллану кыйммәте белән башкарыла.
В.8.	Табигый газны кыйммәт ягыннан саклау	сум.	6674	8430	9132	10786	10537	11591	12294	12645	14050	Газны экономияләү фаразы 2007 бәяләрендә башкарыла.
С Төркеме. Бюджет секторында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр											
С.1.	Гомуми мәйданы 1 кв. метр булган чагыштырма чыгым-энергия, аның өчен исәп-хисаплар исәпкә алу приборлары ярдәмендә башкарыла	Гкал/кв.м.	0,18	0,18	0,18	0,179	0,178	0,176	0,16	0,155	0,15	
С.2.	Гомуми мәйданның 1 кв. метрына чагыштырма чыгым-энергия, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып исәп-хисап ясала	Гкал/кв.м.	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
С.3	Гомуми мәйданы бюджет учреждениесенең җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап 1 кв. метрга исәпләү приборларыннан файдаланып башкарыла.	Гкал/кв.м.	-0,001	0	0	-0,001	-0,001	-0,002	-0,004	-0,005	-0,005	кайда n →2020г.
С.4.	Гомуми мәйданы бюджет учреждениесенең җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулы белән 1 кв. метрга башкарыла.	Гкал/кв.м.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	кайда n →2020г.
С.6.	Бюджет учреждениесенең җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып, бюджет учреждениесенең җылылык энергиясен тотуга исәп-хисап ясау ысулларын кулланып башкарыла, аның өчен исәп-хисаплар исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла	-	1,06	1,06	1,06	1,06	1,07	1,08	1,19	1,23	1,27	
С.7.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап 1 кешегә исәпләү приборларыннан файдаланып башкарыла	куб.м./кеше.	11,2	11,1	11	10,95	10,9	10,89	10,85	10,81	10,7	
С.8.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап 1 кешегә исәплә ысулларын кулланып	куб.м. / кеше	12,9	12,4	11,7	0	0	0	0	0	0	

	башкарыла.											
С.9.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап 1 кешегә исәпләү приборларыннан файдаланып башкарыла.	куб.м./ кеше.	-0,1	-0,1	-0,1	-0,05	-0,05	-0,01	-0,04	-0,04	-0,11	кайда n →2020г.
С.10.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап алымнарын кулланып башкарыла.	куб.м./ кеше с	0,1	0	-0,5	-0,7	-11,7	0	0	0	0	кайда n →2020г.
С.11.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә суның чагыштырма чыгымының мөнәсәбәтен үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып, бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясен тотуга исәпләүләр тамәлгә ашырыла, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла	-	1,07	1,16	1,13	1,07	0	0	0	0	0	
С.12.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап 1 кешегә исәпләү приборларыннан файдаланып башкарыла.	кВтч/ч кеше	616,1	611,4	611,4	606,7	606,7	606,7	606,7	606,7	606,7	
С.13.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымы. аның өчен исәп-хисап 1 кешегә исәпләү ысулларын кулланып башкарыла.	кВтч/ кеше	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
С.14.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап 1 кешегә исәпләү приборларыннан файдаланып башкарыла.	кВтч/ кеше	-4,6	-4,7	0	-4,7	0	0	0	0	0	кайда n →2020г.
С.15.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ясау ысулларын кулланып 1 кешегә башкарыла.	кВтч/ кеше	0	0	0	0	0	0	0	0	0	кайда n →2020г.
С.16.	Бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымының мөнәсәбәтен үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын кулланып, бюджет учреждениесен тәэмин итүгә электр энергиясен тотуга исәп-хисап ясау ысулларын кулланып башкарыла, аның өчен исәп-хисаплар исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
С.17.	Өлеше электр энергиясендә муниципаль берәмлекнең күләме. бюджет учреждениесенең ихтыяҗлары. аның өчен исәп-хисап приборларыннан файдаланып башкарыла торган исәп-хисаплар муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениесенең муниципаль берәмлекләреннән файдаланыла торган гомуми күләмендә башкарылаЯ	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

С.18.	Өлеше муниципаль берәмлекнең жылылык энергиясе күләме, муниципаль берәмлекнең бюджет учреждениесеннән файдалану, аның өчен исәп - хисап приборлары кулланып башкарыла, муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениесенең муниципаль берәмлекләреннән файдаланыла торган жылылык энергиясе	%	17,2	24,2	30,5	36,1	40	48	52	57	60	
С.19.	Өлеше муниципаль берәмлекнең су күләме, муниципаль берәмлек территориясендәге бюджет учреждениесенең муниципаль берәмлеген куллана, аның өчен исәп-хисаплау приборлары кулланып башкарыла, муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениесенең муниципаль берәмлекләренең гомуми күләмендә кулланыла	%	51,5	53,3	58,1	64	70	88	90	96	100	
С.20.	Өлеше табигый газ муниципаль берәмлеге күләме, муниципаль берәмлекнең бюджет учреждениесе муниципаль берәмлеген куллана, аның өчен исәп - хисап җайланмалары, муниципаль берәмлек территориясендә бюджет учреждениесе муниципаль берәмлеге кулланган табигый газның гомуми күләмендә кулланыла	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
С.21.	Бюджет учреждениесен энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары өлеше											
С.21.1.	фактагы шартлар өчен	%	6,83	6,08	5,36	5,2	5,1	5	5	5	4,7	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
С.21.1.	чагыштырма шартлар өчен	%	10,2	9,8	9,6	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	29 нчы пунктны төгрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә
С.22.	Бюджет учреждениесен энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары динамикасы(фактик һәм чагыштырма шартлар өчен)											
С.22.1.	фактагы шартлар өчен	мең.сум.	-0,77	-0,75	0,72	-0,16	-0,1	-0,1	0	0	-0,3	кайда n →2020г.
С.22.2.	чагыштырма шартлар өчен	мең.сум.	-0,3	-0,4	-0,2	-0,3	0	0	0	0	0	кайда n →2020г.
С.23.	Коммуналь комплекс оешмаларына ягулык алу өчен субсидияләр бирү өчен муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары өлеше	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
С.24.	Коммуналь комплекс оешмаларына ягулык алу өчен субсидияләр бирү өчен муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнары динамикасы	мең.сум.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	кайда n →2020г.
С.25.	Бюджет учреждениесенең муниципаль берәмлек бюджеты хисабына финансллана торган өлеше бюджет учреждениесенең гомуми күләмендә, аларга карата мәҗбүри	%	61,5	0	0	0	0	0	0	0	0	

	энергетик тикшерү уздырылган											
C.26.	Муниципаль заказчылар тарафыннан төзелгән энергосервис килешүләре саны	шт.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
C.27.	Энергосервис шартнамәләре төзелгән муниципаль заказчыларның гомуми күләмендә дәүләт, муниципаль заказчылар өлеше	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
C.28.	Энергетика нәтиҗәлелеге таләпләренә ярашлы рәвештә муниципаль ихтыяҗлар өчен сатып алына торган товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр өлеше муниципаль ихтыяҗлар өчен сатып алына торган товарларның гомуми күләмендә	%	9,5	9,56	9,6	9,62	9,7	9,8	10	10,2	11	
C.29.	1 кешегә торак урыны һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләү буенча гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүгә муниципаль берәмлек бюджетының чагыштырма чыгымнары.	мең.сум ./ чел.	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	
D төркеме. Торак фондында энергияне саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр												
D.1.	Муниципаль берәмлек өлеше торак йортларда муниципаль берәмлекләрнең кулланылуы (КФД-тан тыш), аның өчен исәп-хисап приборларыннан файдаланып башкарыла торган электр энергиясе, торак йортларда муниципаль берәмлекләрнең гомуми күләмендә (КФД-тан тыш) муниципаль берәмлек территориясендәге торак йортларда кулланылучы муниципаль берәмлекләрнең гомуми күләмендә	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
D.2.	Өлеше электр энергиясендәге муниципаль берәмлек күләме. КФЙда муниципаль берәмлекне куллана, аның өчен исәп-хисаплар күмәк (гомуммуниципаль берәмлек) исәпкә алу приборларын кулланып башкарыла, муниципаль берәмлек территориясендәге КФЙда муниципаль берәмлекләрдән файдаланыла торган электр энергиясенең гомуми күләмендә	%	89,8	89,8	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9	
D.3.	Түләү индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларыннан, муниципаль берәмлек территориясендәге КФЙдагы гомуми күләмдә электр энергиясеннән файдаланып башкарыла торган КФЙда муниципаль берәмлекләрнең кулланылучы электр энергиясе	%	10,2	10,2	10,2	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1	
D.4.	Торак йортларда муниципальара берәмлекләрнең өлеше, исәп-хисап приборларыннан файдаланып башкарыла торган җылылык энергиясе, муниципаль	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	бәрәмлек территориясендәге торак йортларда кулланылучы муниципаль берәмлекләрнең (КФЙдан тыш) гомуми күләмендә җылылык энергиясе											
D.5.	Өлеше муниципаль берәмлекнең җылылык энергиясе күләме, муниципаль берәмлекне КФЙда куллану, аның өчен түләү күмәк (гомуммуниципаль берәмлек оештыру) исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла, муниципаль берәмлекнең КФЙда муниципаль берәмлекләрнең гомуми күләмендә, муниципаль берәмлекнең КФЙда муниципаль берәмлекләрнең кулланылуы	%	64,5	64,4	63,2	62	62	62	62	62	62	
D.6.	Торак йортларда муниципаль берәмлекләрнең кулланылучы су өлеше (КФД-тан тыш), аның өчен исәп-хисаплау приборлары кулланып, муниципаль берәмлек территориясендәге торак йортларда кулланылучы муниципаль берәмлекләрнең (КФД-исключ тыш) гомуми күләмендә башкарыла торган су күләмендә башкарыла	%	5,6	5,9	6,3	6,6	6,8	6,9	7,1	7,2	7,3	
D.7.	Муниципаль берәмлекләрнең (муниципаль берәмлекләрнең) кулланылучы суның өлеше, аның өчен исәп-хисаплар күмәк (гомуммуниципаль берәмлек) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендәге КФЙда муниципаль берәмлекләрнең (файдаланыла торган муниципаль берәмлекләрнең) кулланылучы суның гомуми күләмендә башкарыла	%	23,9	23,8	23,8	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7	
D.8.	Муниципаль берәмлекләрнең (муниципаль берәмлекләрнең) кулланылучы суның өлеше, аның өчен исәп-хисаплар индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлекләрнең (муниципаль берәмлекләрнең) муниципаль берәмлек территориясендәге КФЙда кулланылучы (кулланылучы) суның гомуми күләмендә башкарыла	%	21,4	21,5	21,55	21,61	21,65	21,7	21,72	21,76	21,8	
D.9.	Торак йортларда кулланылучы табигый газның (КФД-тан тыш) күләме, исәп-хисап ясау аның өчен исәп-хисап приборларыннан, торак йортларда кулланылучы табигый газның гомуми күләмендә (КФД-тан тыш) файдаланыла торган табигый газның муниципаль берәмлек территориясендәге (КФД-тан тыш) гомуми күләмендә башкарыла оразование	%	97,5	97,8	97,9	98,3	98,4	98,5	98,55	98,6	98,7	

D.10.	Муниципаль берәмлек (файдаланыла торган муниципаль берәмлек) КФЙда кулланылучы табигый газ күләменең өлеше, аның өчен исәп-хисаплар индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып, муниципаль берәмлек территориясендәге КФЙда кулланыла торган табигый газның гомуми күләмендә башкарыла	%	10,4	10,4	10,5	10,55	10,58	10,6	10,61	10,63	10,7	
D.11.	муниципаль берәмлектә ЭО үткәрелгән торак саны	шт.	236	237	237	238	238	238	238	238	238	
D.12.	ЭО үткәргән торак домуниципаль оразованиялеләр өлеше, гомумән алганда, торак домуниципаль белем алуның гомуми саны	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
D.13.	Торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп - хисап приборлары (КФЙ өлешендә-күмәк (гомуммуниципаль оештыру) исәпкә алу приборларын кулланып) файдаланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)	Гкал/кв.м.	0,192	0,191	0,19	0,189	0,188	0,187	0,186	0,186	0,185	
D.14.	Торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)	Гкал/кв.м.	0,31	0,275	0,273	0,27	0,268	0,267	0,265	0,264	0,26	
D.15.	Торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисаплау приборлары (КФЙ өлешендә-күмәк (гомуммуниципаль оештыру) исәпкә алу приборларын кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплләгәндә)кулланып башкарыла											кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.15.1	фактагы шартлар өчен	Гкал/кв.м.	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.15.2.	чагыштырма шартлар өчен	Гкал/кв.м.	0,192	0,191	0,19	0,189	0,188	0,187	0,186	0,186	0,185	47 һәм 49 нче пунктны төгәлләштергәндә, 2007 ел дәрәҗәсендә.
D.16.	Торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплләгәндә)											кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.16.1.	фактагы шартлар өчен	Гкал/кв.м.	-0,01	-0,035	-0,002	-0,003	-0,002	-0,001	-0,002	-0,001	-0,004	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.16.2.	чагыштырма шартлар өчен	Гкал/кв.м.	-0,0048	-0,083	-0,085	-0,088	-0,09	-0,091	-0,093	-0,094	-0,098	46 һәм 47 нче пунктны төгәлләштергәндә, 2007 ел дәрәҗәсендә.

D.17.	Торак йортларда җылылык энергиясенең чагыштырма чыгымы үзгәрә, аның өчен исәп-хисап алымнарын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла, торак йортларда җылылык энергиясе чыгымнарын исәпкә алу приборларыннан файдаланып исәп-хисап ясала										
D.17.1.	факттагы шартлар өчен	-	1,6	1,4	1,41	1,42	1,42	1,43	1,43	1,42	1,41	
D.17.2.	чагыштырма шартлар өчен	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
D.18.	Торак йортларда исәп - хисап приборлары (домуниципаль берәмлекнең КФЙ өлешендә-күмәк (гомуммуниципаль берәмлек) исәпкә алу приборларын кулланып) файдаланып башкарыла торган чагыштырмача чыгымнар (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)	куб.м./кв.м.	0,91	0,92	0,92	0,93	0,94	0,94	0,94	0,94	0,95	
D.19.	Торак йортларда суның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)	куб.м./кв.м.	1,52	1,5	1,48	1,46	1,459	1,457	1,455	1,451	1,45	
D.20.	Торак йортларда суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисап приборлары (КФЙ өлешендә-күмәк (гомуммуниципаль оештыру) исәпкә алу приборларын кулланып) (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)											
D.20.1.	факттагы шартлар өчен	куб.м./кв.м.	-0.01	-0.01	0	-0,01	-0,01	0	0	0	-0,01	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.20.2.	чагыштырма шартлар өчен	куб.м./кв.м.	-0,31	-0,3	-0,3	-0,29	-0,28	-0,28	-0,28	-0,28	-0,27	51 һәм 53 нче пунктны тотрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә.
D.21.	Торак йортларда суның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (фактик һәм чагыштырма шартлар өчен гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)											
D.21.1.	факттагы шартлар өчен	куб.м./кв.м.	-0,01	-0,02	-0,02	-0,02	-0,001	-0,002	-0,002	-0,004	-0,001	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.21.2.	чагыштырма шартлар өчен	куб.м./кв.м.	-0,06	-0,08	-0,1	-0,12	-0,121	-0,123	-0,125	-0,129	-0,13	50 һәм 51 нче пунктны тотрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә.

D.22.	Торак йортларда суның чагыштырма чыгымының мөнәсәбәте үзгәрә, аның өчен исәп-хисап ысуллары (куллану нормативлары), торак йортларда су чыгымы удмуртиялэргэ карата исәп-хисап ясала, аның өчен исәп-хисап приборлары ярдәмендә башкарыла (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен)											
D.22.1.	факттагы шартлар өчен	-	1,67	1,63	1,61	1,57	1,55	1,55	1,54	1,54	1,53	
D.22.2.	чагыштырма шартлар өчен	-	1,2	1,2	1.2	1,2	1.2	1.2	1,2	1.2	1.2	
D.23.	Торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп - хисап приборлары (КФЙ өлешендә-күмәк (гомуммуниципаль оештыру) исәпкә алу приборларын кулланып) файдаланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплэгәндә)	кВтч/кв .м.	20,42	20,35	20,33	20,29	20,3	20,31	20,32	20,35	20,39	
D.24.	Торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплэгәндә)	кВтч/кв .м.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
D.25.	Торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисаплау приборлары (күпфатирлы йорт муниципаль берәмлеге өлешендә-күмәк (гомуммуниципаль берәмлек) исәпкә алу приборлары кулланып) кулланып башкарыла (факттагы һәм чагыштырма шартлар өчен гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплэгәндә)											
D.25.1.	факттагы шартлар өчен	кВтч/кв .м.	-0,04	-0,07	-0,02	-0,04	-0,01	-0,01	-0,01	-0,03	-0,04	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.25.2.	чагыштырма шартлар өчен	кВтч/кв .м.	-3,48	-3,55	-3,57	-3,61	-3,6	-3,59	-3,58	-3,55	-3,51	42 һәм 44 нче пунктны тотрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә.
D.26.	Торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (факттагы шартлар өчен гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплэгәндә)											кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.26.1.	факттагы шартлар өчен	кВтч/кв .м.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
D.26.2.	чагыштырма шартлар өчен	кВтч/кв .м.	-5,15	-5,15	-5,15	-5,15	-5,15	-5,15	-5,15	-5,15	-5,15	41 һәм 42 нче пунктны тотрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә.

D.27.	Торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы үзгәрү, аның өчен исәп-хисап ысуллары (куллану нормативлары), торак йортларда электр энергиясенең чагыштырма чыгымы исәпкә алу приборлары ярдәмендә башкарыла торган (фактагы һәм чагыштырма шартлар өчен)исәп-хисап ясау ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла											
D.27.1.	фактагы шартлар өчен	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
D.27.2.	чагыштырма шартлар өчен	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
D.28.	Торак йортларда чагыштырмача чыгым газы, аның өчен исәп - хисап приборлары (КФЙ өлешендә-индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)	мең.куб.м./кв.м.	40,6	40	39,6	39,2	39,1	39	38,9	38,9	38,8	
D.29.	Торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)	мең.куб.м./кв.м.	12,3	12,3	12,5	12,5	12,51	12,51	12,52	12,52	12,52	
D.30.	Торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп - хисаплау приборлары (КФЙ өлешендә-индивидуаль һәм гомуми (Коммуналь фатир өчен) исәпкә алу приборларын кулланып) (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәплә гәндә)кулланып башкарыла											
D.30.1.	фактагы шартлар өчен	мең.куб.м./кв.м.	-0,7	-0,6	-0,4	-0,4	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.30.2.	чагыштырма шартлар өчен	мең.куб.м./кв.м.	-3,2	-3,8	-4,2	-4,6	-4,7	-4,8	-4,9	-4,9	-5	56 һәм 58 нче пунктны тотрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә.
D.31.	Торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымын үзгәртү, аның өчен исәп-хисап ысулларын (куллану нормативларын) кулланып башкарыла (фактик һәм чагыштырма шартлар өчен гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә)											
D.31.1.	фактагы шартлар өчен	мең.куб.м./кв.м.	0,1	0	0,2	0	0,01	0	0,01	0	0	кайда n - хисап елы, (n+1) киләсе ел
D.31.2.	чагыштырма шартлар өчен	мең.куб.м./кв.м.	0,5	0,5	0,7	0,7	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71	55 һәм 56 нче пунктны тотрыклыландырганда, 2007 ел дәрәҗәсендә.

D.32.	Торак йортларда табигый газның чагыштырма чыгымының мөнәсәбәте үзгәрә, аның өчен исәп-хисап алымнарын (куллану нормативларын), торак йортларда табигый газ куллануга карата исәпләүләр гамәлгә ашырыла, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла											
D.32.1.	факттагы шартлар өчен	-	0,31	0,31	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	
D.32.2.	чагыштырма шартлар өчен	-	0,28	0,28	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	
Е төркеме. Коммуналь инфраструктура системаларында энергияне саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр												
E.1.	Җылылык электр станцияләренең электр энергиясе чыгару өчен ягулык куллануны үзгәртү	г.у.т./кВтч	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1. 2020елга кадәр параметрның мәгънәсе буенча прогноз төзелә. 2. Үзгәреш (динамика) n →2020г вакытында исәпләнә.
E.2.	Җылылык энергиясе чыгару өчен ягулык куллануны үзгәртү	г.у.т./Гкал	-0,9	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	
E.3.	Тарату челтәрләре буенча тапшырганда электр энергиясен югалтуның фактик күләменең үзгәрү динамикасы	кВтч	-620000	-590000	-570000	-520000	-510000	-490000	-450000	-410000	-400000	
E.4.	Аны тапшырганда җылылык энергиясен югалту күләменең үзгәрү динамикасы	Гкалч	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	
E.5.	Аны тапшырганда су югалтуларының фактик күләменең үзгәрү динамикасы	куб.м.	-5000	-1000	-1000	0	0	0	0	0	0	
E.6.	Үзгәреш динамикасы муниципаль берәмлекнең су тапшырганда (транспортлаганда) файдаланып, электр энергиясе муниципаль берәмлекнең күләме	кВт	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	
F төркеме. Транспорт комплексында энергияне саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр												
F.1.	Җәмәгать транспортына караган муниципаль берәмлек ягулыгыннан (шул исәптән энергетика нәтиҗәлелегенең югары класслы объектларына керә торган) файдалану буенча муниципаль берәмлек хезмәте күрсәтүгә тарифларны җайга салу буенча муниципаль берәмлек гамәлгә ашырыла торган транспорт чаралары саны динамикасы	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1. Транспортның энергия нәтиҗәлелеге буенча чаралар үткәрү графигы төзелә. 2. Үзгәреш (динамика) n →2020г вакытында исәпләнә.
F.2.	Транспорт санының динамикасы, тапу хезмәте күрсәтүгә тарифларны җайга салу муниципаль берәмлек субъекты тарафыннан үткәрелә, аларга карата энергияне саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү, шул исәптән бензинны муниципаль берәмлек буларак транспорт чараларында муниципаль берәмлек ягулыгы, табигый газ буларак файдаланыла	%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	